

Geliş Tarihi:
30.12.2021
Kabul Tarihi:
27.05.2022
Yayımlanma Tarihi:
15.06.2022

Kaynakça Gösterimi: Akbulut, S., Üzüm, B., & Pesen, A. (2022). İngilizce dersi öğretim programında belirtilen temel değerler çerçevesinde 5. sınıf İngilizce dersi kitaplarının incelenmesi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(43), 528-565. doi: 10.46928/iticusbe.1050724

İNGİLİZCE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA BELİRTİLEN TEMEL DEĞERLER ÇERÇEVESİNDE 5. SINIF İNGİLİZCE DERSİ KİTAPLARININ İNCELENMESİ

Araştırma

Salih Akbulut

MEB

salihakbulut@windowslive.com

Burhan Üzüm

Siirt Üniversitesi

Sorumlu Yazar (Correspondence)

uzum_b@siirt.edu.tr

Ata Pesen

Siirt Üniversitesi

atapesen@siirt.edu.tr

İngilizce Öğretmenliği yapan Salih Akbulut, Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim alanında yüksek lisans öğrencisidir.

Öğretim Görevlisi Burhan Üzüm, Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulunda Uygulamalı İngilizce ve Çevirmenlik Programında öğretim görevlisidir. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Bilim dalında Doktora öğrenimi devam etmekte, alanında akademik çalışmaları bulunmaktadır.

Doç. Dr. Ata Pesen, Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri bölümünde öğretim üyesidir. Uzmanlık alanları arasında olan eğitim programları ve öğretim, öğretmen yetiştirme, eğitim felsefesi, hayat boyu öğrenme ve yetişkin eğitimi alanında ders vermekte, bu alanlarda araştırmalar yayınlamakta, lisans ve lisansüstü dersler vermektedir.

İNGİLİZCE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA BELİRTİLEN TEMEL DEĞERLER ÇERÇEVESİNDE 5. SINIF İNGİLİZCE DERSİ KİTAPLARININ İNCELENMESİ

Salih Akbulut
salihakbulut@windowslive.com
Burhan Üzüm
uzum_b@siirt.edu.tr
Ata Pesen
atapesen@siirt.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, İngilizce dersi öğretim programında belirtilen temel değerler (arkadaşlık, adalet, dürüstlük, öz-denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve diğerkâmlık) çerçevesinde 5. sınıf İngilizce dersi kitaplarını incelemektir.

Yöntem: Bu araştırmada analiz edilmesi gereken birden fazla alt tabaka veya alt birim (İngilizce Ders kitapları ve İngilizce Öğretim Programı) olduğundan durum çalışması desenlerinden “iç içe geçmiş tek durum deseni” kullanılmıştır. Bu çerçevede, verilerin toplanması sürecinde öncelikle hangi dokümanların incelenmesi gerektiğine karar verilmiştir. Bu çalışmada doküman olarak 5. sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında devlet okullarının 5. sınıf kademesinde okutulmasına karar verilen İngilizce 5 ve Happy English 5 olmak üzere iki farklı kitap belirlenmiştir. Verilerin analizinde, nitel veri analiz sürecinde doküman incelemesine uygun olarak içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Bu doğrultuda, verilerin analizinde betimsel istatistik yöntemlerinden frekans ve yüzde tablolarına ek olarak sıklık grafiklerinden de yararlanılmıştır.

Bulgular: Yapılan analizler sonucunda hem Özel Yayın hem de Millî Eğitim Yayını ders kitaplarında değerlerin neredeyse eşit sayıda vurgulandığı ancak bu değerlerin en çok vurgulandığı ünitelerin kitaplara göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Öte yandan, Happy English 5 kitabında İngilizce dersi öğretim programında belirtilen adalet, dürüstlük, sabır ve diğerkâmlık değerlerine yer verilmediği tespit edilmiştir. İngilizce 5 kitabında ise adalet, sabır ve diğerkâmlık değerlerine yer verilmediği, dürüstlük değerine ise sadece 1 kez yer verildiği belirlenmiştir.

Özgünlük: Bu çalışma, İngilizce öğretim programındaki değerlerin ders kitaplarına ne kadar yansıtıldığını varsa ihmal edilen değerlerin neler olduğunu belirlemek ve bu konuda alanyazına katkı sağlamak bakımından özgün bir makaledir. Dolayısıyla, İngilizce dersi için hazırlanacak olan kitaplarda programda öngörülen değerlere daha fazla yer verilmesi konusunda program geliştiricilere yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İngilizce Dersi, Temel Değerler, Ders Kitapları, Öğretim Programı, Dil Öğretimi, Kitap Değerlendirmesi

JEL Sınıflandırması: I280

ANALYZING FIFTH GRADE ENGLISH TEXTBOOKS IN ACCORDANCE WITH THE VALUES IN THE ENGLISH LANGUAGE TEACHING CURRICULUM

Abstract

Purpose: This paper scrutinizes the 5th grade English textbooks within the framework of the basic values (friendship, justice, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism and altruism).

Method: In this study "embedded single case design", one of the case study designs was used as there was more than one sub-layer or sub-unit (English Textbooks and English Curriculum) to be analyzed. In such studies, it is necessary to decide which documents should be examined first. Thus, two different books-English 5 and Happy English 5- which were decided to be taught in the 5th grade at public schools within the scope of 5th grade English Teaching Curriculum during 2020/2021 academic year were determined as documents. Content analysis technique was used in accordance with the document analysis in the qualitative data analysis process. For this purpose, in addition to frequency and percentage tables, which are descriptive statistical methods, frequency graphs were also used in the analysis of the data.

Findings: As a result of the analyzes, it has been concluded that the values in both Private Publisher and National Education Ministry Publication textbooks are almost equally emphasized but the units in which these values are emphasized the most differ according to the textbooks. However, it has been observed that the values of justice, honesty, patience and altruism specified in the English curriculum are not included in the Happy English 5 book. It has been discovered that the values of justice, patience and altruism were not included in the English 5 book as well; however, the value of honesty was included only once.

Originality: This study is an original article in terms of determining how much the values in the English curriculum are reflected in the textbooks, and what the neglected values are and contributing to the literature on this subject. Therefore, it is thought that it will guide the curriculum developers in giving more place to the values envisioned in the curriculum in textbooks to be prepared for the English course.

Keywords: English Language, Key Values, Textbooks, Educational Curriculum, Language Teaching, Textbook Evaluation

JEL Classification: I280

GİRİŞ

Dil, duygunun, düşüncenin, bakış açılarının, yaşam biçimlerinin en genel anlamıyla bireylerin sahip olduğu hayat tezahürlerinin belli bir cisme bürünerek görünürlük kazanmasını sağlayan önemli bir araçtır. Toplumda var olan kültürel değerlerin aktarımını mümkün kılan dil, toplumun özelliklerini en iyi şekilde yansıtan bir araçtır (Göçer, 2013). Değerlerin oluşumunda ve aktarılmasında önemli bir unsur olan dilin toplumu oluşturan her bir fert üzerinde duygusal, zihinsel tutum, tarih ve kültür algısı ile metafiziksel kabul açısından önemli bir etkisi vardır (Yeşil, 2016). Nitekim bütün diller yeni bir yaşam ve düşünce şekline sahip olduğundan, yeni bir dil öğrenmek aynı zamanda öğrenilen dilin kültürünü, yaşam ve düşünce şeklini de öğrenmek anlamına gelmektedir. Bu yüzden yabancı dil edinim sürecinde bireyler, Millî ve evrensel değerlerle birlikte, farklı kültürleri ve değerleri tanıma fırsatı bulmaktadır. Bireyler farklı kültürleri ve kendi kültürlerini tanımakla kalmayıp, kendi duygu ve düşüncelerini başkalarına aktarma ve başkalarını anlama noktasında gelişim sağlamak ve değer oluşturma konusunda daha açık hale gelebilmektedir.

Yalar ve Yalpan-Yelken'e (2011) göre toplumun bir parçası olan insanı ilgilendiren birçok disiplinin merceğine takılan değer kavramı, Türk Dil Kurumu ([TDK], 2021) sözlüğünde, "üstün nitelik, meziyet" ya da başka bir anlamıyla "kişinin isteyen, gereksinim duyan bir varlık olarak nesne ile bağlantısında beliren şey" olarak tanımlanmıştır. Değerler, neyin iyi ve neyin kötü olduğu; kişinin çevresiyle nasıl ilişki kurduğu fikrine dayanan yargılardır (Veugelers ve Vedder, 2003). Schwartz'a (1987) göre değerler, arzu edilen son durumların aşılmasında, davranış ve olayların seçimi ya da değerlendirilmesine rehberlik eden ve bunları önem sırasına göre düzenleyen fikir ve inançlardır. Bir davranış değiştirme süreci olarak kabul edilen eğitim açısından ele alındığında, değerlerin hem eğitim teorisi hem de okulların pratik etkinliklerinin merkezinde yer almasının iki nedenden gerekli olduğu belirtilmektedir (Halstead, 1996). Bunlardan ilki, okullar ve öğretmenlerin; aile, medya ve akran grubunun yanı sıra, çocukların, gençlerin ve dolayısıyla toplumun genel olarak gelişen değerleri üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğu; ikincisi, okulların toplumun değerlerini yansıtmaya somutlaştırma aşamasında değerler eğitiminin etkili olduğudur. Bu yönüyle değerler eğitimi, bireylerin akademik odaklarını ve başarılarını güçlendirmelerini de içine alacak şekilde; olumlu, etik, topluma hitap eden eğilimlerin ve yeterliliklerin gelişimini teşvik etmek için okullarda pedagojik ve destekleyici yapılar oluşturma girişimidir (Berkowitz, 2011).

Halstead (1996) değerler eğitiminde; uygun değerlerin seçiminin, okullar, öğretmenler ya da eğitim temsilcileri tarafından yapılmasına ve seçilen bu değerlerin bireylere aktarımının; öğretim programı, öğretim programında belirlenen temalar, örtük program, okul dışı etkinlikler ve spor etkinlikleri gibi birçok faaliyet ile çeşitlendirilebileceğine vurgu yapmaktadır. Bu yüzden, değerlerin öğretim programlarında yer alması önemli görülmektedir (Alpar, 2013).

2018 yılında Türk Millî Eğitiminin genel amaçları doğrultusunda temel beceriler ve değerler eğitimi kapsayacak şekilde gözden geçirilip, yenilenmiş olan İngilizce Öğretim Programları, diğer çağdaş

yabancı dil programları gibi iletişimsel becerilere odaklanmaktadır. İletişimsel becerilere odaklanan öğretim programında ise değerler eğitimi gibi temel yeterliliklerin programa dahil edilmesi bir zorunluluk haline gelmektedir. Nitekim bireylerin hem toplumda hem de okulda birçok durum için neyin doğru ya da neyin yanlış olduğuyla ilgili yargılara varmaları gerekmektedir. Bu yargılara varabilmek ve değerler hakkında başkaları ile tartışabilmek için bilişsel becerilerin yanında iletişimsel becerilere de ihtiyaç vardır (Veugeliers ve Vedder, 2003). Bu çerçevede, İngilizce Öğretim Programı temel yeterlilikleri ve değerleri kapsayacak şekilde üniteler ve temalar halinde gözden geçirilerek, özellikle ders kitabı yazarları ve öğretmenlere daha etkili bağlamsal seçenekler sunarak, tamamlayıcı ve ek materyaller hazırlamalarına olanak sağlamaktadır. Yenilenen İngilizce Öğretim Programında daha önceki öğretim programından farklı olarak değerler eğitimine odaklanılmış ve öğrenme çıktılarıyla birlikte öğrencilere aktarılması hedeflenen temel değerler şu şekilde belirlenmiştir: arkadaşlık (friendship), adalet (justice), dürüstlük (honesty), öz-denetim (self-control), sabır (patience), saygı (respect), sevgi (love), sorumluluk (responsibility), vatanseverlik (patriotism) ve diğerkâmlık (altruism) (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018).

Öğretim programlarında yer alan temel amaç ve hedeflere ulaşmak ve öğretim programlarında yer alan kazanımları, kavramları, değer ve becerileri öğrencilere ulaştırmak amacı ile okullarda okutulan temel eğitim materyalleri ders kitaplarıdır (Doğan ve Torun, 2018: 112). Ders kitapları, yerleşik sosyal ve kültürel değerlerin doğrudan ya da dolaylı bir şekilde aktarılmasını sağlamaktadır. Ders kitaplarındaki bu özellik, açıkça ifade edilmese de herhangi bir ders programının bir bileşeni oluşturduğu programın bir parçasıdır. Öğretim programı ve öğretim materyalleri, sosyal yapıyı ve değerleri örtülü veya açık bir şekilde aktarmaktadır (Ulum ve Bada, 2016). Bu bağlamda, ders kitabı yazarlarından ve materyal geliştiricilerinden, etkili bağlam seçimleri yaparak öğretim programında belirtilen değerlere ve temel yeterliliklere değinmeleri, öğretim programında dolaylı olarak gösterilen değerleri ve temel yeterlilikleri ders materyallerine dahil etmeleri beklenir (MEB, 2018). Nitekim, eğitimde politika geliştiricilerinin de yeni durumlara uyum gösterme ve gerekli tedbirleri alma hususunda dikkatli olmaları beklenmektedir (Usta, Demirtaş ve Demir, 2013).

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, MEB'in 2020-2021 eğitim-öğretim yılında devlet okullarında okutulmasına karar verdiği ortaokul 5. sınıf İngilizce dersi kitaplarının öğretim programında yer alan değerler çerçevesinde incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara da yanıt aranmıştır:

1. İngilizce Dersi Öğretim Programında belirtilen temel değerler çerçevesinde, İngilizce 5 ders kitabındaki ünitelerde yer verilen değerler nelerdir?
2. İngilizce Dersi Öğretim Programında belirtilen temel değerler çerçevesinde, İngilizce 5 ders kitabı ünitelerinde yer verilen değerlerin dağılımı nasıldır?

3. İngilizce Dersi Öğretim Programında belirtilen temel değerler çerçevesinde, Happy English 5 ders kitabındaki ünitelerde yer verilen değerler nelerdir?
4. İngilizce Dersi Öğretim Programında belirtilen temel değerler çerçevesinde, Happy English 5 ders kitabı ünitelerinde yer verilen değerlerin dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada analiz edilmesi gereken birden fazla alt tabaka veya alt birim (İngilizce Ders kitapları ve İngilizce Öğretim Programı) olduğundan durum çalışması desenlerinden “iç içe geçmiş tek durum deseni” (Yıldırım ve Şimşek, 2018) kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması/İşlem

Verilerin toplanması sürecinde öncelikle hangi dokümanların incelenmesi gerektiğine karar verilmesi gerektiği belirtilmektedir (Sözer ve Aydın, 2020: 260). Bu çalışmada doküman olarak 5. sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB) tarafından 2020-2021 eğitim-öğretim yılında devlet okullarının 5. sınıf kademesinde okutulmasına karar verilen İngilizce 5 (Yalçın, Genç, Orhon ve Şahin, 2019) ve Happy English 5 (Ceylan, Gümüş ve Kabukçu, 2019) olmak üzere iki farklı kitap belirlenmiştir. İngilizce 5 (Yalçın vd., 2019) ders kitabı; Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Elâzığ, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İzmir, Kahramanmaraş ve Konya olmak üzere toplamda 11 ilde okutulurken, Happy English 5 (Ceylan vd., 2019) ders kitabı ise geriye kalan 70 ilde okutulmaktadır. Happy English 5 kitabı Özel Yayın kitabı iken, İngilizce 5 kitabı ise Millî Eğitim Bakanlığı kitabıdır. MEB (2018) tarafından yenilenen İngilizce Dersi Öğretim Programının, değerler eğitimine odaklanması bakımından önceki öğretim programlarından farklı olması ve 2020-2021 eğitim-öğretim yılında aynı sınıf düzeyinde farklı yayınlara ait kitapların okutulması, ülke genelinde 5. Sınıf düzeyinde okutulan kitaplarda yer verilen değerlerin de farklı olabileceği düşünülmüştür. Bu doğrultuda, MEB’in (2018) İngilizce Dersi Öğretim Programında yer alan temel değerler (arkadaşlık, adalet, dürüstlük, öz-denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve diğerkâmlık [özgecilik]) çerçevesinde 5. sınıf düzeyindeki iki kitap ünite bazlı incelenmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlilik

Geçerlilik, araştırmaların gerçekte ölçmek istenilen konu ile ilgili olup olmadığını içermektedir (Batdı ve Oral, 2020). Çalışmanın geçerliliğini sağlayabilmek için veri toplama kaynağı olarak kullanılacak iki adet kitapta bulunan tüm üniteler analize tabi tutulacak doküman olarak belirlenmiştir. Çalışmanın güvenilirliğinin sağlanmasına yönelik ise veri kaynağı olarak kullanılan iki adet 5. sınıf İngilizce dersi kitabından rastgele seçilen 20 sayfa, alanında uzman bir İngilizce öğretmeni ve araştırmacının kendisi tarafından İngilizce Öğretim Programında belirtilen temel değerler çerçevesinde incelenmiştir. Buradan elde edilen görüşlere Miles ve Huberman’ın (1994) görüş birliği formülü uygulanmış ve

sonuç %89,4 çıkmıştır. İç tutarlılığı veren kodlama denetimine göre kodlayıcılar arası görüş birliğinin en az %80 olması (Baltacı, 2017) çalışmanın güvenilir olduğunu göstermektedir.

Verilerin Analizi

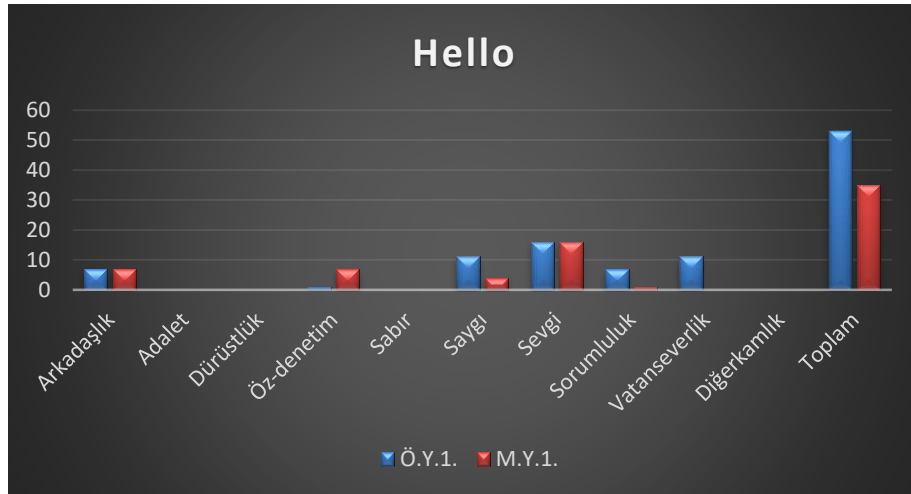
Nitel veri analizi, toplanan verileri bilgiye dönüştürme işlemi olup, keşifsel bir süreçtir. Nitel veri analizinde toplanan verilerin sistematik hale getirilmesi, kodlanması ve okuyucuya sunulması gerekmektedir (Sözer ve Aydın, 2020). Bu bağlamda verilerin analizinde, nitel veri analiz sürecinde doküman incelemesine uygun olarak içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2018) göre içerik analizi tekniğinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşarak; verileri tanımlamaya, verilerin içinde saklı olabilecek gerçekleri ortaya çıkarmaktır. İçerik analizi; (1) verilerin kodlanması, (2) temaların bulunması, (3) kodların ve temaların düzenlenmesi ve (4) bulguların tanımlanması ve yorumlanması şeklinde dört aşamadan oluşmaktadır. Bu doğrultuda, 5. sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programında yer alan temel değerler çerçevesinde her iki kitaptaki değerler, ünite bazında incelenerek değerler tablosu ve değerler sıklık grafiği oluşturulmuştur. Sönmez ve Alacapınar (2019) içerik analizi sürecinde verilerin sayısal olarak sunulabileceğini belirtmektedir. Bu doğrultuda, verilerin analizinde betimsel istatistik yöntemlerinden frekans ve yüzde tablolarına ek olarak sıklık grafiklerinden de yararlanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde; temel değerler çerçevesinde incelenen iki kitabın karşılaştırılmalı sıklık grafiklerine ve tablolarına, her iki kitaptan elde edilen değerlere yönelik kanıt örneklerine yer verilmiştir. Sıklık grafiklerinde yer alan Ö.Y.1. kodunun açılımı, Özel Yayınlar 1. Ünite ve M.Y.1. kodunun açılımı da MEB Yayınları 1. Ünite şeklindedir.

Hello (Merhaba) Ünitesi

Hello (Merhaba) ünitesinde tespit edilen değerlere ilişkin sıklık grafiği Grafik 1'de, temel değerlere ilişkin dağılımlar Tablo 1'de verilmiştir.

Grafik 1. Hello Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

Grafik 1’de görüldüğü üzere, Hello ünitesinde temel değerlere Özel Yayın (Ö.Y.) ders kitabında MEB Yayınları (M.Y.) ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

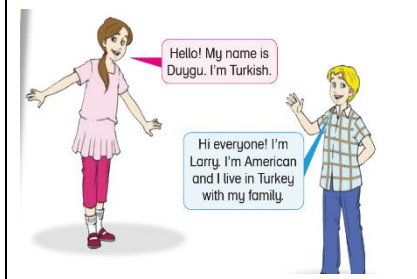
Tablo 1. Hello Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	Hello			
	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	7	13,21	7	20
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	-	-
Öz-denetim	1	1,89	7	20
Sabır	-	-	-	-
Saygı	11	20,75	4	11,43
Sevgi	16	30,19	16	45,71
Sorumluluk	7	13,21	1	2,86
Vatanseverlik	11	20,75	-	-
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	53	100	35	100

Tablo 1 incelendiğinde, Hello ünitesinde arkadaşlık değerinin hem Ö.Y. ders kitabında hem de M.Y. ders kitabında 7 kez vurgulandığı ancak, M.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değerinin yüzdesinin (%20), Ö.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değeri yüzdesine (%13,21) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Her iki kitapta da arkadaşlık değerine eşit sayıda vurgu yapılmasına rağmen yüzdeliklerinin farklılaşması, Ö.Y. ders kitabında toplam değer sayısının 53, M.Y. ders kitabında ise toplam değer sayısının 35 olmasından kaynaklanmaktadır. Öz-denetim değerine Ö.Y. ders kitabında 1 kez, M.Y. ders kitabında ise 7 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki öz-denetim değerinin yüzdesinin (%20) Ö.Y. ders kitabındaki öz-denetim değeri yüzdesine (%1,89) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Saygı değerine Ö.Y. ders kitabında 11 kez, M.Y. ders kitabında ise 4 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabında saygı değerinin yüzdesinin (%20,75), M.B. ders kitabındaki saygı değeri yüzdesine (%11,43) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sevgi değerinin hem Ö.Y. ders kitabında hem de M.Y. ders kitabında 16 kez vurgulandığı ancak, M.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%45,71), Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değeri yüzdesine (%30,19) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sorumluluk değerine Ö.Y. ders kitabında 7 kez M.Y. ders kitabında ise 1 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki sorumluluk değerinin yüzdesinin (%13,21), M.Y. ders kitabındaki sorumluluk değeri yüzdesine (%2,86) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Vatanseverlik değerine Ö.Y. ders kitabında sadece 11 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki vatanseverlik değerinin yüzdesi %20,75 olarak görülmektedir. Adalet, dürüstlük, sabır ve diğerkâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. Hello ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında toplamda 53 kez, M.Y. ders kitabında ise 35 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; Hello ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan

kitabın Ö.Y. ders kitabı olduğu görülmektedir. Ayrıca, Hello ünitesinde hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitabında sevgi değerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir.

Hello ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Resim 1. s.8 arkadaşlık

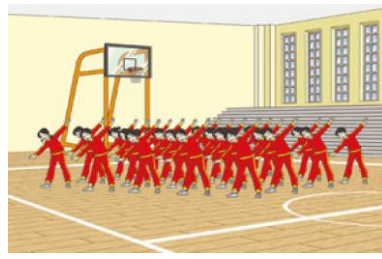
Resim 2. s.9 vatanseverlik

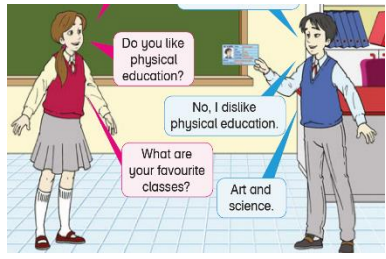
Resim 3. s.11 saygı

Resim 4. s.15 sorumluluk

Resim 5. s.15 sevgi

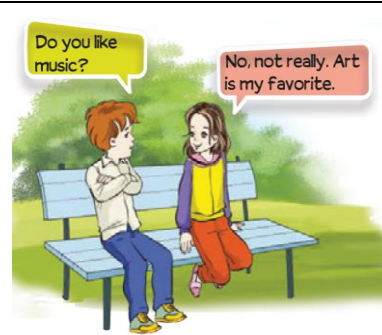

Resim 6. s.16 öz-denetim

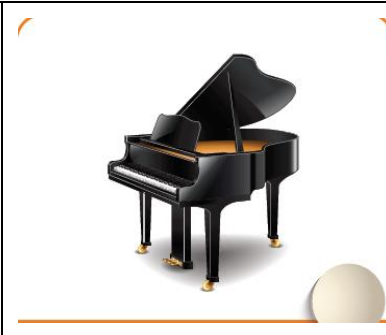
Hello ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

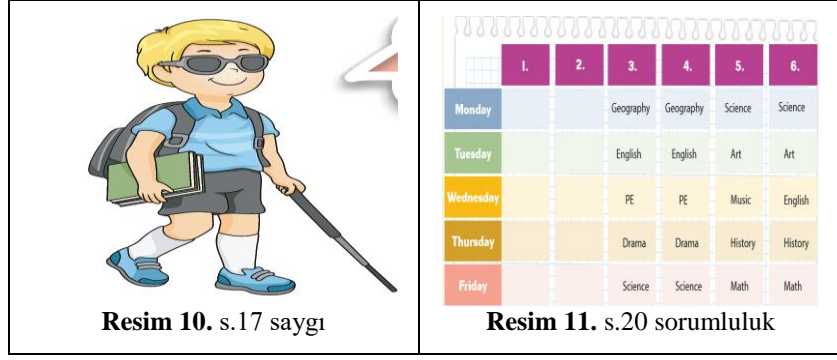
Resim 7. s.13 arkadaşlık

Resim 8. s.16 öz-denetim

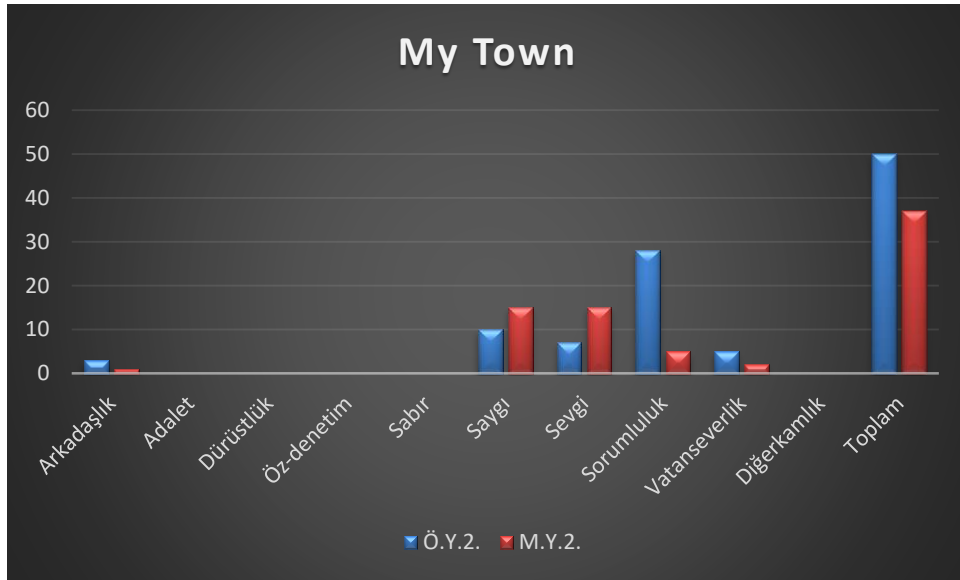

Resim 9. s.16 sevgi

My Town (Benim Şehrim) Ünitesi

My Town (Benim Şehrim) ünitesinde tespit edilen değerlere ilişkin sıklık grafiği Grafik 2’de, temel değerlere ilişkin dağılımlar Tablo 2’de verilmiştir.

Grafik 2. My Town Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

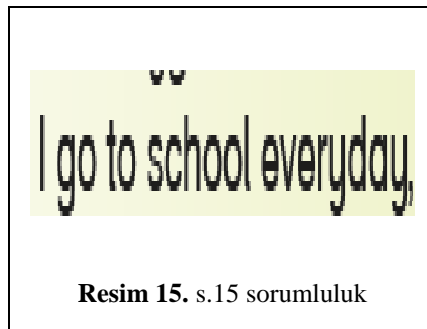
Grafik 2’de görüldüğü üzere, My Town ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında M.Y. ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 2. My Town Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	My Town			
	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	-	-	-	-
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	-	-
Öz-denetim	-	-	-	-
Sabır	-	-	-	-
Saygı	10	20	15	40,54
Sevgi	7	14	15	40,54
Sorumluluk	28	56	5	13,51
Vatanserverlik	5	10	2	5,41
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	50	100	37	100

Tablo 2 incelendiğinde, My Town ünitesinde saygı değerine Ö.Y. ders kitabında 10 kez, M.Y. ders kitabında ise 15 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki saygı değerinin yüzdesinin (%40,54) Ö.Y. ders kitabındaki saygı değeri yüzdesine (%20) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sevgi değerine Ö.Y. ders kitabında 7 kez, M.Y. ders kitabında ise 15 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%40,54), Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değeri yüzdesine (%14) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sorumluluk değerine Ö.Y. ders kitabında 28 kez, M.Y. ders kitabında ise 5 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki sorumluluk değerinin yüzdesinin (%56), M.Y. ders kitabındaki sorumluluk değeri yüzdesine (%13,51) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Vatanseverlik değerine Ö.Y. ders kitabında 5 kez, M.Y. ders kitabında ise 2 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki vatanseverlik değerinin yüzdesinin (%10), M.Y. ders kitabındaki vatanseverlik değeri yüzdesine (%5,41) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Arkadaşlık, adalet, dürüstlük, öz-denetim, sabır ve diğerkâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. My Town ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında toplamda 50 kez, M.Y. ders kitabında ise 37 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; My Town ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan kitabın Ö.Y. ders kitabı olduğu görülmektedir. Ayrıca, My Town ünitesinde Ö.Y. ders kitabında sorumluluk değeri ön plana çıkarılmak istenirken, M.Y. ders kitabında ise saygı ve sevgi değerlerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir.

My Town ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

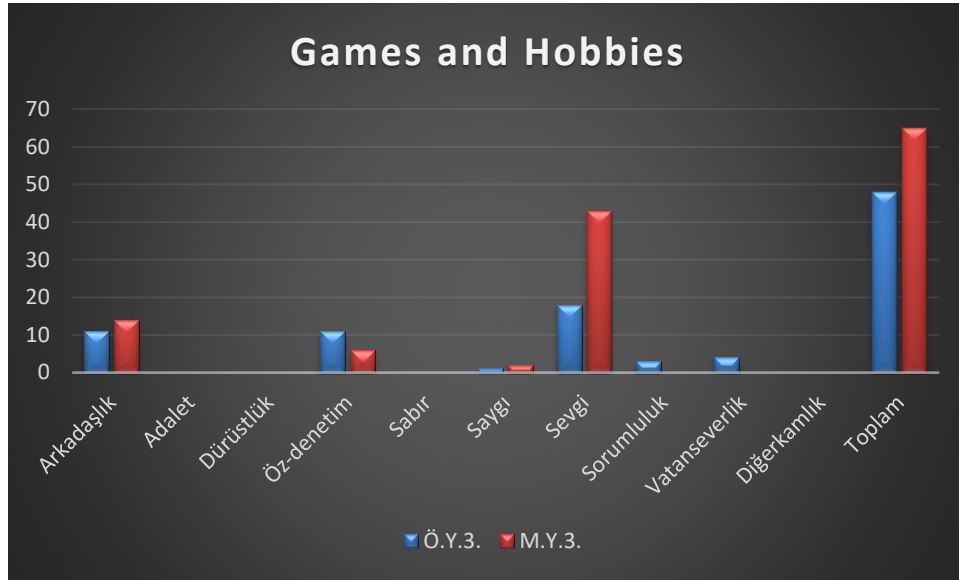

My Town ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Games and Hobbies (Oyunlar ve Hobiler) Ünitesi

Games and Hobbies (Oyunlar ve hobiler) ünitesinde tespit edilen değerlere ilişkin sıklık grafiği Grafik 3'te, temel değerlere ilişkin dağılımlar Tablo 3'te verilmiştir.

Grafik 3. Games and Hobbies Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

Grafik 3'te görüldüğü üzere, Games and Hobbies ünitesinde temel değerlere M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 3. Games and Hobbies Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	11	22,92	14	21,54
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	-	-
Öz-denetim	11	22,92	6	9,23
Sabır	-	-	-	-
Saygı	1	2,08	2	3,08
Sevgi	18	37,50	43	66,15
Sorumluluk	3	6,25	-	-
Vatanseverlik	4	8,33	-	-
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	48	100	65	100

Tablo 3 incelendiğinde, Games and Hobbies ünitesinde arkadaşlık değerine Ö.Y. ders kitabında 11 kez, M.Y. ders kitabında ise 14 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değerinin yüzdesinin (%22,92), M.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değerinin yüzdesine (%21,54) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Öz-denetim değerine Ö.Y. ders kitabında 11 kez, M.Y. ders kitabında ise 6 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki öz-denetim değerinin yüzdesinin (%22,92) M.Y. ders kitabındaki öz-denetim değeri yüzdesine (%9,23) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Saygı değerine Ö.Y. ders kitabında 1 kez M.Y. ders kitabında ise 2 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki saygı değerinin yüzdesinin (%3,08), Ö.Y. ders kitabındaki saygı değeri yüzdesine (%2,08) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sevgi değerine Ö.Y. ders kitabında 18 kez, M.Y. ders kitabında ise 43 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%66,15), Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesine (%37,50) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sorumluluk değerine sadece Ö.Y. ders kitabında 3 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki sorumluluk değerinin yüzdesi (%6,25) olarak görülmektedir. Vatanseverlik değerine sadece Ö.Y. ders kitabında 4 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki vatanseverlik yüzdesi (%8,33) olarak görülmektedir. Adalet, dürüstlük, sabır ve diğerkâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. Games and Hobbies ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında toplamda 48 kez, M.Y. ders kitabında ise 65 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; Games and Hobbies ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan kitabın M.Y. ders kitabı olduğu görülmektedir. Ayrıca, Games and Hobbies ünitesinde hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında sevgi değerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir.

Games and Hobbies ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Resim 20. s.38 sorumluluk

Resim 21. s.39 arkadaşlık

Resim 22. s.40 sevgi

Resim 23. s.41 öz-denetim

Resim 24. s.44 saygı

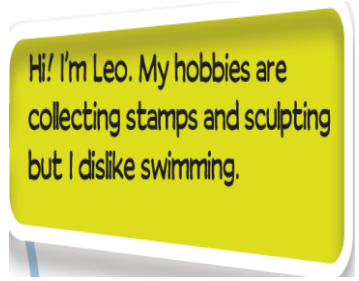
Games and Hobbies ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Resim 24. s.46 arkadaşlık

Resim 26. s.47 sevgi

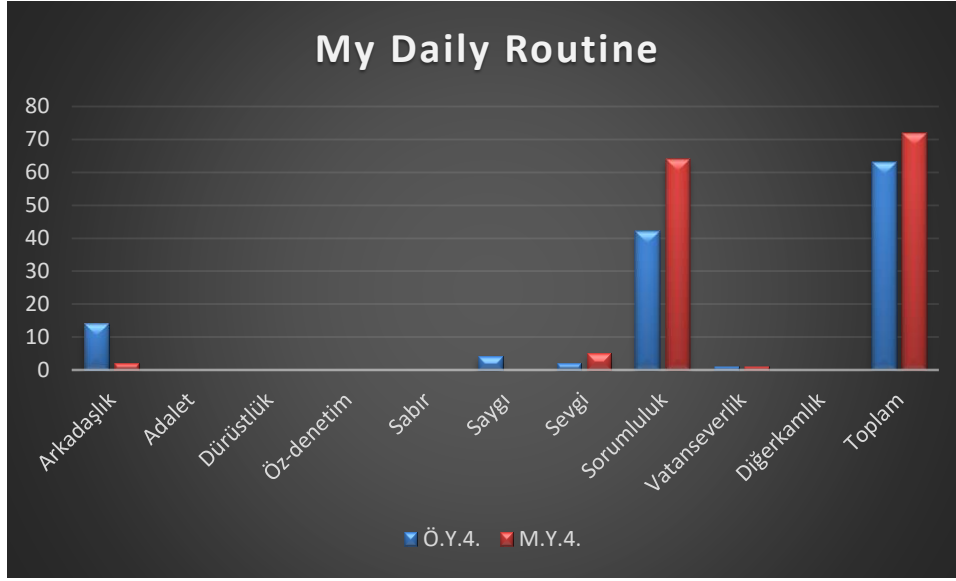
Resim 27. s.48 öz-denetim

Resim 28. s.50 saygı

My Daily Routine (Günlük Rutinim) Ünitesi

My Daily Routine (Günlük Rutinim) ünitesinde tespit edilen değerlere ilişkin sıklık grafiği Grafik 4'te, temel değerlere ilişkin dağılımlar Tablo 4'te verilmiştir.

Grafik 4. My Daily Routine Ünitelerinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

Grafik 4’te görüldüğü üzere, My Daily Routine ünitesinde temel değerlere M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

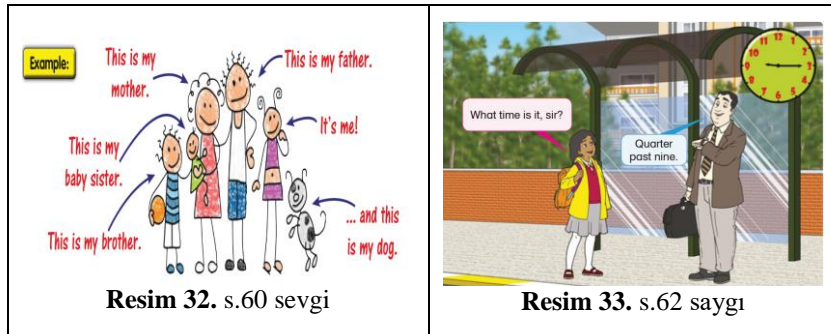
Tablo 4. My Daily Routine Ünitelerinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	My Daily Routine			
	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	14	22,22	2	3
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	-	-
Öz-denetim	-	-	-	-
Sabır	-	-	-	-
Saygı	4	6,35	-	-
Sevgi	2	3,17	5	7
Sorumluluk	42	66,67	64	89
Vatanseverlik	1	1,59	1	1
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	63	100	72	100

Tablo 4 incelendiğinde, My Daily Routine ünitesinde arkadaşlık değerine Ö.Y. ders kitabında 14 kez, M.Y. ders kitabında ise 2 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değerinin yüzdesinin (%22,22), M.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değeri yüzdesine (%3) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sevgi değerine Ö.Y. ders kitabında 2 kez M.Y. ders kitabında ise 5 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%7) Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değeri yüzdesine (%3,17) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sorumluluk değerine Ö.Y. ders kitabında 42 kez, M.Y. ders kitabında ise 64 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki sorumluluk değerinin yüzdesinin (%89) Ö.Y. ders kitabındaki sorumluluk değeri yüzdesine (%66,67) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Vatanseverlik değerinin hem Ö.Y. ders kitabında hem de M.Y. ders kitabında 1 kez vurgulandığı ancak, Ö.Y. ders kitabındaki vatanseverlik değerinin yüzdesinin (%1,59), M.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değeri yüzdesine (%1) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Saygı değerine sadece Ö.Y. ders kitabında 4 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders

kitabındaki saygı değerinin yüzdesi (%6,35) olarak görülmektedir. Adalet, dürüstlük, öz-denetim, sabır ve diğerkâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. My Daily Routine ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında toplamda 63 kez, M.Y. ders kitabında ise 72 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; My Daily Routine ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan kitabın M.Y. ders kitabı olduğu görülmektedir. Ayrıca, My Daily Routine ünitesinde hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında sorumluluk değerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir.

My Daily Routine ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

My Daily Routine ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

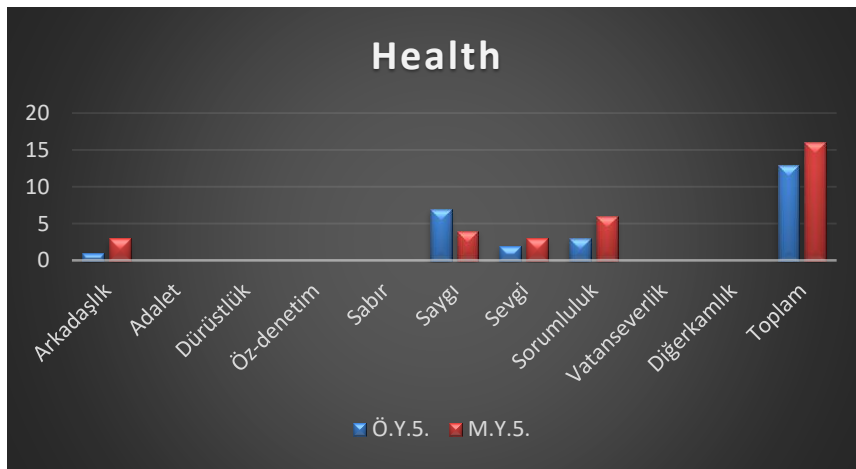

Resim 36. s.67 arkadaşlık

Health (Sağlık) Ünitesi

Health (Sağlık) ünitesinde tespit edilen değerlere ilişkin sıklık grafiği Grafik 5'te, temel değerlere ilişkin dağılımlar Tablo 5'te verilmiştir.

Grafik 5. Health (Sağlık) Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

Grafik 5'te görüldüğü üzere, Health ünitesinde temel değerlere M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

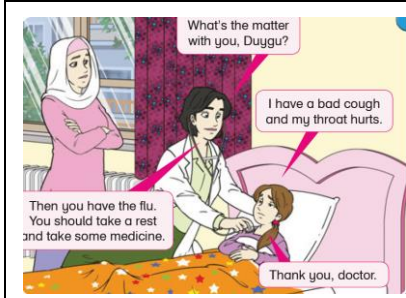
Tablo 5. Health Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	Health			
	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	1	8	3	19
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	-	-
Öz-denetim	-	-	-	-
Sabır	-	-	-	-
Saygı	7	54	4	25
Sevgi	2	15	3	19
Sorumluluk	3	23	6	38
Vatanseverlik	-	-	-	-
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	13	100	16	100

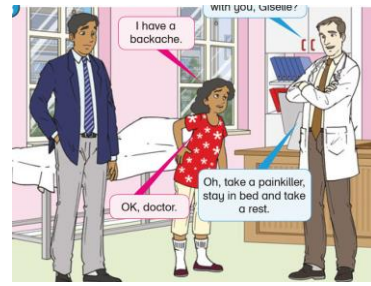
Tablo 5 incelendiğinde, Health ünitesinde arkadaşlık değerine Ö.Y. ders kitabında 1 kez, M.Y. ders kitabında ise 3 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değerinin yüzdesinin (%19) Ö.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değeri yüzdesine (%8) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Saygı değerine Ö.Y. ders kitabında 7 kez, M.Y. ders kitabında ise 4 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y.

ders kitabında saygı değerinin yüzdesinin (%54), M.Y. ders kitabındaki saygı değeri yüzdesine (%25) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sevgi değerine Ö.Y. ders kitabında 2 kez, M.Y. ders kitabında ise 3 kez vurgu yapılmış olup M.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%19), Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değerine (%15) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sorumluluk değerine Ö.Y. ders kitabında 3 kez, M.Y. ders kitabında ise 6 kez vurgu yapılmış olup M.Y. ders kitabındaki sorumluluk değerinin yüzdesinin (%38), Ö.Y. ders kitabındaki sorumluluk değeri yüzdesine (%23) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Adalet, dürüstlük, öz-denetim, sabır, vatanseverlik ve diğer kâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. Health ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında toplamda 13 kez, M.Y. ders kitabında ise 16 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; Health ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan kitabın M.Y. ders kitabı olduğu görülmektedir. Ayrıca, Health ünitesinde Ö.Y. ders kitabında saygı değeri ön plana çıkarılmak istenirken, M.Y. ders kitabında ise sorumluluk değerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir.

Health ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

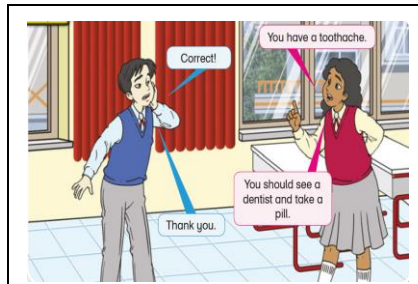
Resim 37. s.73 sevgi

Resim 38. s.74 sorumluluk

Resim 39. s.74 saygı

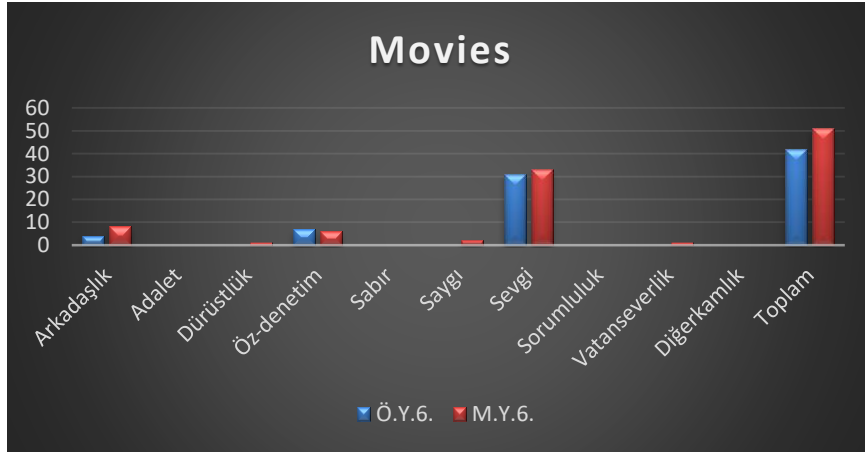
Resim 40. s.76 arkadaşlık

Health ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Movies (Filmler) Ünitesi

Movies (Filmler) ünitesinde tespit edilen değerlere ilişkin sıklık grafiği Grafik 6'da, temel değerlere ilişkin dağılımlar Tablo 6'da verilmiştir.

Grafik 6. Movies Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

Grafik 6'da görüldüğü üzere, Movies ünitesinde temel değerlere M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 6. Movies Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	Movies			
	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	4	10	8	16
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	1	2
Öz-denetim	7	17	6	12
Sabır	-	-	-	-
Saygı	-	-	2	4
Sevgi	31	74	33	65
Sorumluluk	-	-	-	-
Vatanseverlik	-	-	1	2
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	42	100	51	100

Tablo 6 incelendiğinde, Movies ünitesinde arkadaşlık değerine Ö.Y. ders kitabında 4 kez, M.Y. ders kitabında ise 8 kez vurgu yapılmış olup M.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değerinin yüzdesinin (%16), Ö.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değeri yüzdesine (%10) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Öz-denetim değerine Ö.Y. ders kitabında 7 kez, M.Y. ders kitabında ise 6 kez vurgu yapılmış olup Ö.Y. ders kitabındaki öz-denetim değerinin yüzdesinin (%17), M.Y. ders kitabındaki öz-denetim değeri yüzdesine (%12) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sevgi değerine Ö.Y. ders kitabında 31 kez, M.Y. ders kitabında ise 33 kez vurgu yapılmış olup Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%74), M.Y. ders kitabındaki sevgi değeri yüzdesine (%65) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Dürüstlük değerine sadece M.Y. ders kitabında 1 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki dürüstlük değerinin yüzdesi (%2) olarak görülmektedir. Saygı değerine sadece M.Y. ders kitabında 2 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki saygı değerinin yüzdesi (%4) olarak görülmektedir. Vatanseverlik değerine sadece M.Y. ders kitabında 1 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki vatanseverlik değerinin yüzdesi (%2) olduğu görülmektedir. Adalet, sabır, sorumluluk ve diğerkâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. Movies ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında toplamda 42 kez, M.Y. ders kitabında ise 51 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; Movies ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan kitabın M.Y. ders kitabı olduğu görülmektedir. Ayrıca, Movies ünitesinde hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında sevgi değerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir.

Movies ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

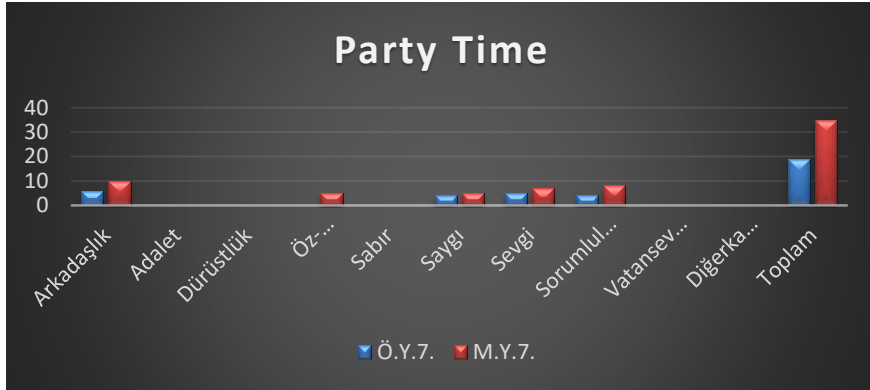
	<ul style="list-style-type: none">☐ I hate cartoon films.☐ I don't like musical films. I think they are boring.☐ What films do you hate?☐ I don't like action films. Some characters are always evil.	
Resim 45. s.88 arkadaşlık	Resim 46. s.88 öz-denetim	Resim 47. s.92 sevgi

Movies ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Party Time (Parti Zamanı) Ünitesi

Party Time (Parti Zamanı) ünitesinde tespit edilen değerlere ilişkin sıklık grafiği Grafik 7’de, temel değerlere ilişkin dağılımlar Tablo 7’de verilmiştir.

Grafik 7. Party Time Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

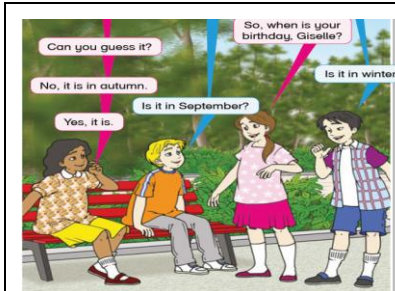
Grafik 7’de görüldüğü üzere, Party Time ünitesinde temel değerlere M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 7. Party Time Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	6	32	10	29
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	-	-
Öz-denetim	-	-	5	14
Sabır	-	-	-	-
Saygı	4	21	5	14
Sevgi	5	26	7	20
Sorumluluk	4	21	8	23
Vatanseverlik	-	-	-	-
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	19	100	35	100

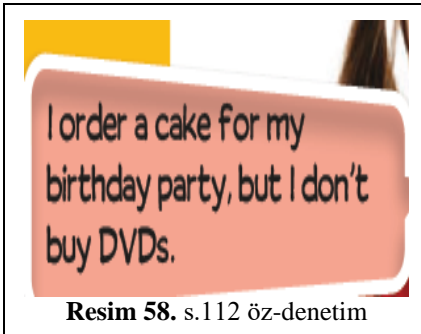
Tablo 7 incelendiğinde, Party Time ünitesinde arkadaşlık değerine Ö.Y. ders kitabında 6 kez, M.Y. ders kitabında ise 10 kez vurgu yapılmış olup Ö.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değerinin yüzdesinin (%32), M.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değeri yüzdesine (%29) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Saygı değerine Ö.Y. ders kitabında 4 kez, M.Y. ders kitabında ise 5 kez vurgu yapılmış olup Ö.Y. ders kitabındaki saygı değerinin yüzdesinin (%21), M.Y. ders kitabındaki saygı değeri yüzdesine (%14) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sevgi değerine Ö.Y. ders kitabında 5 kez, M.Y. ders kitabında ise 7 kez vurgu yapılmış olup Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%26), M.Y. ders kitabındaki sevgi değeri yüzdesine (%20) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sorumluluk değerine Ö.Y. ders kitabında 4 kez, M.Y. ders kitabında ise 8 kez vurgu yapılmış olup M.Y. ders kitabındaki sorumluluk değerinin yüzdesinin (%23), Ö.Y. ders kitabındaki sorumluluk değeri yüzdesine (%21) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Öz-denetim değerine sadece M.Y. ders kitabında 5 kez, vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki öz-denetim değerinin yüzdesi (%14) olarak görülmektedir. Adalet, dürüstlük, sabır, vatanseverlik ve diğerkâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. Party Time ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında toplamda 19 kez, M.Y. ders kitabında ise 35 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; Party Time ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan kitabın M.Y. ders kitabı olduğu görülmektedir. Ayrıca, Party Time ünitesinde hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında arkadaşlık değerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir.

Party Time ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Resim 54. s.96 arkadaşlık**Resim 55. s.99 saygı****Resim 56. s.99 sorumluluk**

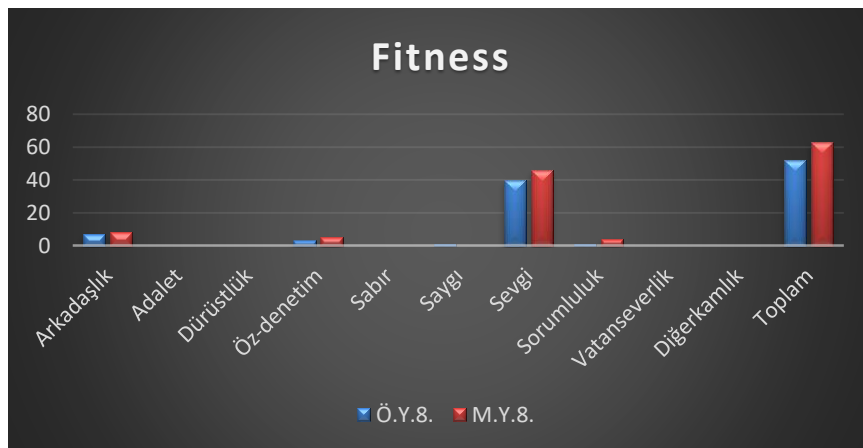

Party Time ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Fitness (Zindelik, Form) Ünitesi

Fitness (Zindelik, Form) ünitesinde tespit edilen değerlere ilişkin sıklık grafiği Grafik 8'de, temel değerlere ilişkin dağılımlar Tablo 8'de verilmiştir.

Grafik 8. Fitness Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

Grafik 8’de görüldüğü üzere, Fitness ünitesinde temel değerlere M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 8. Fitness Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	Fitness			
	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	7	13	8	13
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	-	-
Öz-denetim	3	6	5	8
Sabır	-	-	-	-
Saygı	1	2	-	-
Sevgi	40	77	46	73
Sorumluluk	1	2	4	6
Vatanseverlik	-	-	-	-
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	52	100	63	100

Tablo 8 incelendiğinde, Fitness ünitesinde arkadaşlık değerine Ö.Y. ders kitabında 7 kez, M.Y. ders kitabında ise 8 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değeri yüzdesi (%13) ile M.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değeri yüzdesinin (%13) eşit çıktığı görülmektedir. Öz-denetim değerine Ö.Y. ders kitabında 3 kez, M.Y. ders kitabında ise 5 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki öz-denetim değerinin yüzdesinin (%8), Ö.Y. ders kitabındaki öz-denetim değeri yüzdesine (%6) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sevgi değerine Ö.Y. ders kitabında 40 kez, M.Y. ders kitabında ise 46 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%77), M.Y. ders kitabındaki sevgi değeri yüzdesine (%73) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sorumluluk değerine Ö.Y. ders kitabında 1 kez, M.Y. ders kitabında ise 4 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki sorumluluk değerinin yüzdesinin (%6), Ö.Y. ders kitabındaki sorumluluk değeri yüzdesine (%2) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Saygı değerine sadece Ö.Y. ders kitabında 1 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki saygı değerinin yüzdesi (%2) olarak görülmektedir. Adalet, dürüstlük, sabır, vatanseverlik ve diğerkâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. Fitness ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında toplamda 52 kez, M.Y. ders kitabında ise 63 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; Fitness ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan kitabın M.Y. ders kitabı olduğu görülmektedir. Ayrıca, Fitness ünitesinde hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında sevgi değerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir.

Fitness ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Resim 64. s.110 arkadaşlık

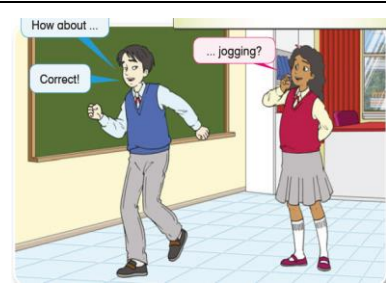
Resim 65. s.111 saygı

Resim 66. s.111 sevgi

Resim 67. s.116 öz-denetim

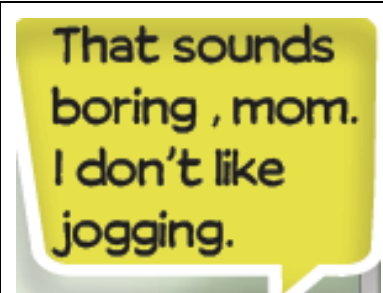

Resim 68. s.117 sorumluluk

Fitness ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Resim 69. s.128 sevgi

Resim 70. s.130 öz-denetim

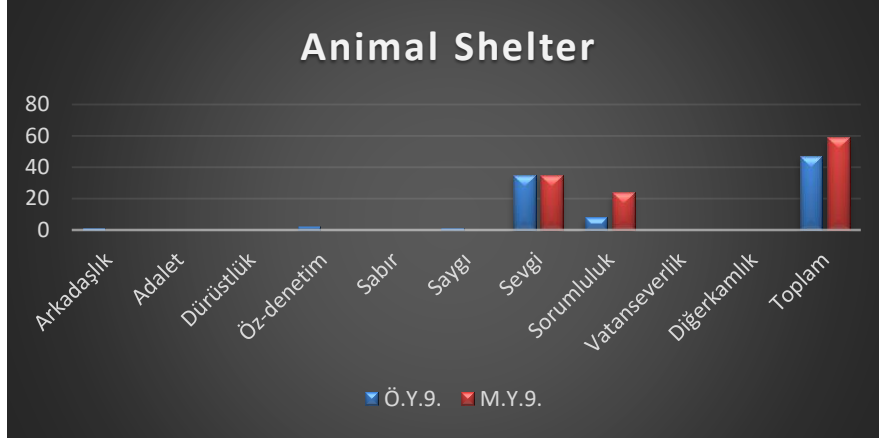
Resim 71. s.130 sorumluluk

Resim 72. s.133 arkadaşlık

Animal Shelter (Hayvan Barınağı) Ünitesi

Animal Shelter (Hayvan Barınağı) ünitesinde tespit edilen değerlere ilişkin sıklık grafiği Grafik 9'da, temel değerlere ilişkin dağılımlar Tablo 9'da verilmiştir.

Grafik 9. Animal Shelter Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

Grafik 9’da görüldüğü üzere, Animal Shelter (Hayvan Barınağı) ünitesinde temel değerlere M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 9. Animal Shelter Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	Animal Shelter			
	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	1	2	-	-
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	-	-
Öz-denetim	2	4	-	-
Sabır	-	-	-	-
Saygı	1	2	-	-
Sevgi	35	74	35	59
Sorumluluk	8	17	24	41
Vatanseverlik	-	-	-	-
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	47	100	59	100

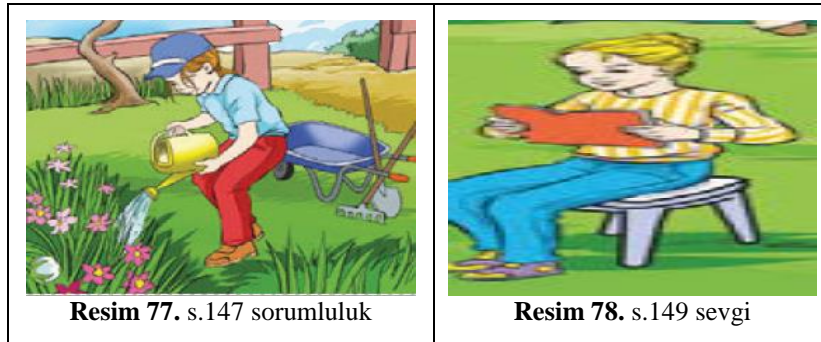
Tablo 9 incelendiğinde, Animal Shelter ünitesinde sevgi değerinin hem Ö.Y. ders kitabında hem de M.Y. ders kitabında 35 kez vurgulandığı ancak Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%74), M.Y. ders kitabındaki sevgi değeri yüzdesine (%59) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sorumluluk değerine Ö.Y. ders kitabında 8 kez, M.Y. ders kitabında ise 24 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki sorumluluk değerinin yüzdesinin (%41), Ö.Y. ders kitabındaki sorumluluk değeri yüzdesine (%17) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Arkadaşlık değerine sadece Ö.Y. ders kitabında 1 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değerinin yüzdesi (%2) olarak görülmektedir. Öz-denetim değerine sadece Ö.Y. ders kitabında 2 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki öz-denetim değerinin yüzdesi (%4) olarak görülmektedir. Saygı değerine sadece Ö.Y. ders kitabında 1 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki saygı değerinin yüzdesi (%2) olarak görülmektedir. Adalet, dürüstlük, sabır, vatanseverlik ve diğerkâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. Animal Shelter ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında 47 kez, M.Y. ders kitabında ise 59 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; Animal Shelter ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan kitabın

M.Y. ders kitabı olduğu gör÷lmektedir. Ayrıca, Animal Shelter ünitesinde hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında sevgi değeri ön plana çıkarılmak istendiği gör÷lmektedir.

Animal Shelter ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

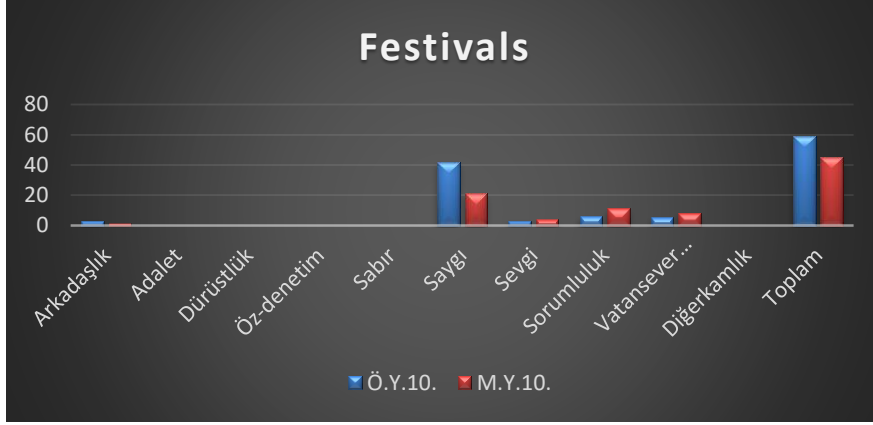

Animal Shelter ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Festivals (Festivaller) Ünitesi

Festivals (Festivaller) ünitesinde tespit edilen değere ilişkin sıklık grafiği Grafik 10'da, temel değere ilişkin dağılımlar Tablo 10'da verilmiştir.

Grafik 10. Festivals Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Sıklık Grafiği

Grafik 10'da görüldüğü üzere, Festivals ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında M.Y. ders kitabına göre daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 10. Festivals Ünitesinde Tespit Edilen Değerlerin Dağılımı

	Festivals			
	Özel Yayın		MEB Yayını	
	f	%	f	%
Arkadaşlık	3	5	1	2
Adalet	-	-	-	-
Dürüstlük	-	-	-	-
Öz-denetim	-	-	-	-
Sabır	-	-	-	-
Saygı	42	71	21	47
Sevgi	3	5	4	9
Sorumluluk	6	10	11	24
Vatanseverlik	5	8	8	18
Diğerkâmlık	-	-	-	-
TOPLAM	59	100	45	100

Tablo 10 incelendiğinde, Festivals ünitesinde arkadaşlık değerine Ö.Y. ders kitabında 3 kez, M.Y. ders kitabında ise 1 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değerinin yüzdesinin (%5), M.Y. ders kitabındaki arkadaşlık değeri yüzdesine (%2) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Saygı değerine Ö.Y. ders kitabında 42 kez, M.Y. ders kitabında ise 21 kez vurgu yapılmış olup, Ö.Y. ders kitabındaki saygı değerinin yüzdesinin (%71), M.Y. ders kitabındaki saygı değeri yüzdesine (%47) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sevgi değerine Ö.Y. ders kitabında 3 kez, M.Y. ders kitabında ise 4 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki sevgi değerinin yüzdesinin (%9), Ö.Y. ders kitabındaki sevgi değerine yüzdesine (%5) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Sorumluluk değerine Ö.Y. ders kitabında 6 kez, M.Y. ders kitabında ise 11 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki sorumluluk değerinin yüzdesinin (%24), Ö.Y. ders kitabındaki sorumluluk değeri yüzdesine (%10) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Vatanseverlik değerine Ö.Y. ders kitabında 5 kez, M.Y. ders kitabında ise 8 kez vurgu yapılmış olup, M.Y. ders kitabındaki vatanseverlik değerinin yüzdesinin (%18), Ö.Y. ders kitabındaki vatanseverlik değeri yüzdesine (%8) göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Adalet, dürüstlük, öz-denetim, sabır ve diğerkâmlık değerlerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında tespit edilemediği görülmektedir. Festivals

(Festivaller) ünitesinde temel değerlere Ö.Y. ders kitabında toplamda 59 kez, M.Y. ders kitabında ise 45 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Buna göre; Festivals ünitesinde temel değerlere en çok vurgu yapan kitabın Ö.Y. ders kitabı olduğu görülmektedir. Ayrıca, Festivals ünitesinde hem Ö.Y hem de M.Y. ders kitaplarında saygı değerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir.

Festivals ünitesinde Ö.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Festivals ünitesinde M.Y. ders kitabındaki temel değerlere yönelik tespit edilen kanıtların örnekleri şu şekildedir:

Temel Değerlerin Ö.Y. ve M.Y. Ders Kitaplarındaki Genel Durumu

Ö.Y. ders kitabında tespit edilen temel değerlerin genel durumu Tablo 11’de, M.Y. ders kitabında tespit edilen temel değerlerin genel durumu ise Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 11. Temel Değerlerin Ö.Y. Ders Kitabındaki Genel Durumu

Özel Yayın Genel Durum											
	Arkadaşlık	Adalet	Dürüstlük	Öz-denetim	Sabır	Saygı	Sevgi	Sorumluluk	Vatanseverlik	Diğerkâmlık	TOPLAM
Hello	7	-	-	1	-	11	16	7	11	-	53
My Town	-	-	-	-	-	10	7	1	5	-	23
Games and Hobbies	11	-	-	11	-	1	18	3	4	-	48
My Daily Routine	14	-	-	-	-	4	2	42	1	-	63
Health	1	-	-	-	-	7	2	3	-	-	13
Movies	4	-	-	7	-	-	31	-	-	-	42
Party Time	6	-	-	-	-	4	5	4	-	-	19
Fitness	7	-	-	3	-	1	40	1	-	-	52
The Animal Shelter	1	-	-	2	-	1	35	8	-	-	47
Festivals	3	-	-	-	-	42	3	6	5	-	59
TOPLAM	54	-	-	24	-	81	159	75	26	-	419

Tablo 11 incelendiğinde; Ö.Y. ders kitabında arkadaşlık değerine toplamda 54, öz-denetim değerine toplamda 24, saygı değerine 81, sevgi değerine 159, sorumluluk değerine 75 ve vatanseverlik değerine 26 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Ö.Y. ders kitabında arkadaşlık değerine en çok My Daily Rotine ünitesinde, öz-denetim değerine Games and Hobbies ünitesinde, saygı değerine Festivals ünitesinde, sevgi değerine Fitness ünitesinde, sorumluluk değerine My Daily Routine ünitesinde ve vatanseverlik değerine Hello ünitesinde yer verildiği görülmektedir. Ö.Y. ders kitabında en çok vurgu yapılan ve ön plana çıkarılmak istenen değer ise sevgi değeri olduğu görülmektedir. Ö.Y. ders kitabında; adalet, dürüstlük, sabır ve diğerkâmlık değerlerinin tespit edilemediği görülmektedir. Tablo 11’e göre Ö.Y. ders kitabında temel değerlere toplamda 419 kez vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 12. Temel Değerlerin M.Y. Ders Kitabındaki Genel Durumu

MEB Yayını Genel Durum											
	Arkadaşlık	Adalet	Dürüstlük	Öz-denetim	Sabır	Saygı	Sevgi	Sorumluluk	Vatanseverlik	Diğerkâmlık	TOPLAM
Hello	7	-	-	7	-	4	16	1	-	-	35
My Town	-	-	-	-	-	15	15	5	2	-	37
Games and Hobbies	14	-	-	6	-	2	43	-	-	-	65
My Daily Routine	2	-	-	-	-	-	5	64	1	-	72
Health	3	-	-	-	-	4	3	6	-	-	16
Movies	8	-	1	6	-	2	33	-	1	-	51
Party Time	10	-	-	5	-	5	7	8	-	-	35
Fitness	8	-	-	5	-	-	46	4	-	-	63
The Animal Shelter	-	-	-	-	-	-	35	24	-	-	59
Festivals	1	-	-	-	-	21	4	11	8	-	45
TOPLAM	53	-	1	29	-	53	207	123	12	-	478

Tablo 12 incelendiğinde; M.Y. ders kitabında arkadaşlık değerine toplamda 53, dürüstlük değerine 1, öz-denetim değerine 29, saygı değerine 53, sevgi değerine 207, sorumluluk değerine 123 ve vatanseverlik değerine toplamda 12 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. M.Y. ders kitabında arkadaşlık değerine en çok Games and Hobbies ünitesinde, dürüstlük değerine Movies ünitesinde, öz-denetim değerine Hello ünitesinde, saygı değerine Festivals ünitesinde, sevgi değerine Fitness ünitesinde, sorumluluk değerine My Daily Routine ünitesinde ve vatanseverlik değerine Games and Hobbies ünitesinde yer verildiği görülmektedir. M.Y. ders kitabında en çok vurgu yapılan ve ön plana çıkarılmak istenen değer sevgi değeri olduğu görülmektedir. M.Y. ders kitabında; adalet, sabır ve diğerkâmlık değerlerinin tespit edilemediği görülmektedir. Tablo 11.1'e göre Ö.Y. ders kitabında temel değerlere toplamda 478 kez vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 11 ve Tablo 12 incelendiğinde, hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında en çok vurgu yapılan değer sevgi değeri olduğu görülmektedir. Ö.Y. ders kitabında adalet, dürüstlük, sabır ve diğerkâmlık değerlerine yer verilmemişken, M.Y. ders kitabında ise adalet, sabır ve diğerkâmlık değerlerine yer verilmediği ancak, dürüstlük değerine 1 kez vurgu yapıldığı görülmektedir. Ayrıca, M.Y. ders kitabında temel değerle yapılan toplam (478) vurgunun, Ö.Y. ders kitabında temel değerlere yapılan toplam (419) vurgudan daha fazla olduğu görülmektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde, İngilizce Dersi Öğretim Programında belirtilen değerler çerçevesinde, Happy English 5 ve İngilizce 5 ders kitaplarında yer alan değerler, bu kitaplarda tespit edilen değerlerin sıklıklarına ve ders kitaplarının değerler bakımından karşılaştırılmasına ilişkin elde edilen sonuçlara yer verilmiştir.

Arkadaşlık Değeri

Ö.Y. ders kitabında, arkadaşlık değerinin toplamda 54 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin My Daily Routine olduğu ancak aynı değer My Town ünitesinde hiç yer

almadığı sonucuna ulaşılmıştır. M.Y. ders kitabında, arkadaşlık değerinin toplamda 53 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin Games and Hobbies olduğu ancak aynı değer My Town ve The Animal Shelter ünitelerinde hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular incelendiğinde, arkadaşlık değerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında neredeyse eşit sayıda vurgulandığı ancak arkadaşlık değerinin en çok vurgulandığı ünitelerin farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında My Town ünitesinde arkadaşlık değerine hiç yer verilmemişken, M.Y. ders kitabında The Animal Shelter ünitesinde de yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Başaranol'un (2017) çalışması incelendiğinde, *Ortaöğretim İngilizce Ders Kitaplarının Temel Değerler Açısından İncelenmesi* konusu araştırılmış olup, farklı sınıf düzeylerinde incelenen 5 ders kitabı içerisinde arkadaşlık değerine her bir kitapta yer verildiği ve toplamda 51 kez vurgulandığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Başaranol'un (2017) çalışmasından da hareketle, İngilizce ders kitaplarında arkadaşlık değerine yeterli düzeyde vurgu yapıldığı görülmektedir.

Adalet Değeri

Ö.Y. ve M.Y. ders kitaplarında adalet değerine hiç yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Aydın ve Aran'ın (2020) çalışmaları incelendiğinde, *Ortaokul İngilizce Ders Kitaplarında Evrensel Değerlerin İncelenmesi* konusu araştırılmış olup, adalet değerini 'adil olma' alt değeri olarak ele aldıkları ve ortaokul İngilizce ders kitaplarında adalet değerine hiç yer verilmediği sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Aslan'ın (2019) çalışması incelendiğinde, *Ortaokul İngilizce Ders Kitaplarındaki Değerler* konusu araştırılmış olup, ortaokul İngilizce ders kitaplarında adalet değerine hiç rastlanılmadığı belirtilmiştir. Hem İngilizce ders kitaplarında değerlerin tespit edilmesine yönelik yapılan çalışmalarda hem de mevcut çalışmada yapılan incelemeler ışığında İngilizce ders kitaplarında adalet değerine hiç yer verilmediği görülmektedir.

Dürüstlük Değeri

Ö.Y. ders kitabında dürüstlük değerine hiç yer verilmediği ancak M.Y. ders kitabında aynı değere sadece 1 kez yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Başaranol'un (2017) çalışmasında, farklı sınıf düzeylerinde incelenen 5 kitap içerisinde dürüstlük değerine toplamda 5 kez yer verildiği, bu 5 kitap arasından 2 kitapta ise dürüstlük değerine hiç yer verilmediği sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Aydın ve Aran'ın (2020) çalışmalarında ise dürüstlük değerinin 'güvenilir olma' değerinin bir alt boyutu olarak ele alındığı ve ders kitaplarında dürüstlük değerine yetersiz düzeyde yer verildiği sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Aslan'ın (2019) çalışmasında, dürüstlük değerine çok az düzeyde (1 kez) yer verildiği sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Farklı sınıf düzeylerindeki İngilizce ders kitaplarında yer alan değerler çalışmalarından da hareketle, dürüstlük değerine İngilizce ders kitaplarında çok az düzeyde yer verildiği görülmektedir.

Öz-denetim Değeri

Ö.Y. ders kitabında öz-denetim değerinin toplamda 24 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin Games and Hobbies olduğu ancak öz-denetim değerinin My Town, My Daily Routine, Health, Party Time ve Festivals ünitelerinde hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. M.Y. ders kitabında öz-denetim değerinin toplamda 29 kez vurgulandığı, aynı değer yer aldığı ünitelerdeki dağılımının neredeyse eşit sayıda olduğu ancak öz-denetim değerinin My Town, My Daily Routine, Health, The Animal Shelter ve Festivals ünitelerinde hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ö.Y. ve M.Y. ders kitaplarında öz-denetim değerinin en çok yer aldığı üniteler ise farklılık göstermektedir. Öz-denetim değeri ile ilgili bulgular incelendiğinde, M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Aydın ve Aran'ın (2020) çalışmalarında, öz-denetim değerinin 'sorumluluk' değerinin bir alt boyutu olarak ele alındığı ve öz-denetim değerine çok az yer verildiği sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Aslan'ın (2019) çalışmasında ise öz denetim değerine rastlanılmadığı görülmektedir. İngilizce ders kitaplarında değerlerin tespit edilmesine yönelik yapılan çalışmalardan da hareketle, Ö.Y. ve M.Y. ders kitaplarında öz-denetim değerine diğer yapılan çalışmalara nazaran daha çok ve yeterli düzeyde yer verildiği görülmektedir.

Sabır Değeri

Ö.Y. ve M.Y. ders kitaplarında sabır değerine hiç yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde, Aslan (2019) çalışmasında, dört farklı sınıf düzeyindeki kitaplar içerisinde, sabır değerine hiç yer verilmediği sonucuna ulaşıldığı belirtilmektedir. İngilizce ders kitaplarındaki değerlerin tespitine yönelik yapılan bu çalışmadan da hareketle, İngilizce ders kitaplarında sabır değerine hiç yer verilmediği görülmektedir.

Saygı Değeri

Ö.Y. ders kitabında saygı değerinin toplamda 81 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin Festivals olduğu ancak saygı değerinin Movies ünitesinde hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. M.Y. ders kitabında saygı değerinin toplamda 53 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin Festivals olduğu ancak saygı değerinin My Daily Routine, Fitness ve The Animal Shelter ünitelerinde hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ö.Y. ve M.Y. ders kitaplarındaki saygı değerinin en çok yer aldığı ünitenin (Festivals) aynı olmasına rağmen saygı değerinin hiç yer almadığı ünitelerin farklılık gösterdiği görülmektedir. Saygı değeri ile ilgili bulgular incelendiğinde, saygı değerinin Ö.Y. ders kitabında M.Y. ders kitabına göre daha çok yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Başaranol'un (2017) çalışması incelendiğinde, farklı sınıf düzeylerinde incelenen 5 kitap içerisinde saygı değerinin 34 kez yer aldığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Öte yandan, Aydın ve Aran'ın (2020) çalışmalarında ise, saygı değerinin farklı sınıf düzeylerinde incelenen 4 kitabın tamamında yer aldığı ancak yetersiz düzeyde yer verildiği sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Aslan'ın (2019) çalışması incelendiğinde, saygı değerinin 'farklılıklara saygı' değerinin alt boyutu olarak ele alındığı ve farklı sınıf düzeylerinde incelenen 4 kitabın toplamında 45 kez yer aldığı sonucuna ulaşıldığı

belirtilmektedir. İngilizce ders kitaplarında değerlerin tespitine yönelik yapılan bu çalışmalardan da hareketle, saygı değerinin araştırmalara konu olan İngilizce ders kitaplarının tamamında yeterince yer aldığı ancak yer alma düzeylerinin farklılık gösterdiği görülmektedir.

Sevgi Değeri

Ö.Y. ders kitabında sevgi değerinin toplamda 159 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin Fitness olduğu ve sevgi değerinin tüm ünitelerde yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. M.Y. ders kitabında sevgi değerinin toplamda 207 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin Fitness olduğu ve sevgi değerinin tüm ünitelerde yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ö.Y. ve M.Y. ders kitaplarında sevgi değerinin en çok (Fitness) ve en az (Health) yer aldığı ünitelerin aynı oldukları görülmektedir. Sevgi değeri ile ilgili bulgular incelendiğinde, sevgi değerinin M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca sevgi değerinin hem Ö.Y. hem de M.Y. ders kitaplarında en çok vurgulanan değer olduğu görülmektedir. Başaranol (2017) çalışmasında, farklı sınıf düzeylerinde incelenen 5 kitap içerisinde sevgi değerinin incelenen tüm kitaplarda 94 kez yer aldığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Aslan'ın (2019) çalışması incelendiğinde, sevgi değerinin 'sporseverlik, doğa sevgisi ve okuma sevgisi' gibi değerlerin alt boyutu olarak ele alındığı ve farklı sınıf düzeylerinde incelenen 4 kitabın toplamında 178 kez yer aldığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmektedir. İngilizce ders kitaplarında değerlerin tespitine yönelik yapılan bu çalışmalardan da hareketle, sevgi değerinin araştırmalara konu olan İngilizce ders kitaplarının tamamında yer aldığı ve ders kitaplarında en çok ön plana çıkarılmak istenen değer olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sorumluluk Değeri

Ö.Y. ders kitabında sorumluluk değerinin toplamda 75 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin My Daily Routine olduğu ancak sorumluluk değerinin Movies ünitesinde hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. M.Y. ders kitabında sorumluluk değerinin toplamda 123 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin My Daily Routine olduğu ancak sorumluluk değerinin Games and Hobbies ve Movies ünitelerinde hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sorumluluk değeri ile ilgili bulgular incelendiğinde, sorumluluk değerinin M.Y. ders kitabında Ö.Y. ders kitabına göre daha çok yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Aydın ve Aran'ın (2020) çalışmaları incelendiğinde, sorumluluk değerinin farklı sınıf düzeylerinde incelenen 4 kitabın tamamında yer aldığı ancak yetersiz düzeyde yer verildiğı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Aslan'ın (2019) çalışması incelendiğinde, sorumluluk değerinin farklı sınıf düzeylerinde incelenen 4 kitabın toplamında 54 kez yer aldığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmektedir. İngilizce ders kitaplarında değerlerin tespitine yönelik yapılan bu çalışmalardan da hareketle, sorumluluk değerinin ders kitaplarında yer alma sayılarının farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bilgilerden hareketle, İngilizce ders kitaplarında sorumluluk değerine yeterince yer verildiğı söylenebilir.

Vatanseverlik Değeri

Ö.Y. ders kitabında vatanseverlik değerinin toplamda 26 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin Hello olduğu ancak Health, Movies, Party Time, Fitness ve The Animal Shelter ünitelerinde hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. M.Y. ders kitabında vatanseverlik değerinin toplamda 12 kez vurgulandığı, bu değer en çok vurgulandığı ünitenin Festivals olduğu ancak Hello, Games and Hobbies, Health, Party Time, Fitness ve The Animal Shelter ünitelerinde hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ö.Y. ve M.Y. ders kitaplarında vatanseverlik değerinin en çok yer aldığı ve hiç yer almadığı üniteler ise farklılık göstermektedir. Vatanseverlik değeri ile ilgili bulgular incelendiğinde, vatanseverlik değerinin Ö.Y. ders kitabında M.Y. ders kitabına göre daha çok yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Başaranol'un (2017) çalışması incelendiğinde, vatanseverlik değerinin farklı sınıf düzeylerinde incelenen 5 kitabın tamamında 16 kez yer aldığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Aslan'ın (2019) çalışmasında ise vatanseverlik değerinin 'bayrak sevgisi' değerinin alt boyutu olarak ele alındığı ve farklı sınıf düzeylerinde incelenen 4 kitabın toplamında 3 kez yer aldığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmektedir. İngilizce ders kitaplarında değerlerin tespitine yönelik yapılan bu çalışmalardan da hareketle, vatanseverlik değerinin ders kitaplarında yer alma sayılarının farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle, vatanseverlik değerinin sadece belirli bir üniteye yoğunlaştığı dolayısıyla bu değer diğer ünitelere de yayılarak işlenmesinin daha faydalı olacağı ifade edilebilir.

Diğerkâmlık Değeri

Ö.Y. ve M.Y. ders kitaplarında diğerkâmlık değerine hiç yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Başaranol'un (2017) çalışmasında diğerkâmlık değeri ile ilgili bir sonuca ulaşılamadığı görülmektedir. Aslan'ın (2019) çalışması incelendiğinde, diğerkâmlık değeri ile ilgili bir sonuca ulaşılamadığı görülmektedir. İngilizce ders kitaplarındaki değerlerin tespitine yönelik yapılan bu çalışmalardan da hareketle, İngilizce ders kitaplarında diğerkâmlık değerine hiç yer verilmediği görülmektedir.

Çalışmanın nihai sonucu olarak, Ö.Y. ve M.Y. ders kitaplarındaki temel değerlerin üniteler içerisindeki dağılımlarının farklı olduğu görülmektedir. Ö.Y. ders kitabında; sırayla sevgi, saygı, sorumluluk, arkadaşlık, vatanseverlik, öz-denetim değerlerine yer verilmişken adalet, dürüstlük, sabır ve diğerkâmlık değerlerine yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. M.Y. ders kitabında ise sırayla sevgi, sorumluluk, saygı ve arkadaşlık, öz-denetim, vatanseverlik, dürüstlük değerlerine yer verilmişken adalet, sabır ve diğerkâmlık değerlerine yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Her iki ders kitabında da en fazla sevgi değerinin ön plana çıkarılmak istendiği görülmektedir. Ayrıca, M.Y. ders kitabında dürüstlük değerinin sadece 1 kez vurgulanıp, Ö.Y. ders kitabında ise hiç vurgulanmaması dikkat çekmektedir.

Çalışmanın sonuçları doğrultusunda şu öneriler verilebilir:

- 5. sınıf İngilizce ders kitaplarında, Ortaokul İngilizce Dersi Öğretim Programında belirtilen temel değerlerin tamamına yer verilmelidir.
- Farklı kitap uygulamalarından kaynaklanabilecek problemlerin en aza indirilebilmesine için, ders kitaplarında yer almayan değerler tespit edilmeli ve ders kitapları buna göre oluşturmalıdırlar.
- Kitap yayınevleri ve yazarlarının İngilizce öğretim programlarında yer alması öngörülen değerlerle ilgili bilgilendirilebilir.
- Benzer bir çalışmanın dilbilimsel açıdan yapılmasının alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Alpar, M. (2013). Yabancı dil öğretiminde kültürel unsurların önemi. *The Journal of Language and Linguistic Studies*, 9(1), 95-106. <http://www.jlls.org/vol9no1/95-106.pdf>
- Aslan, H. İ. (2019). *Ortaokul İngilizce ders kitaplarındaki değerler*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Aydin, A. Z. & Aran, Ö.C. (2020). Ortaokul İngilizce ders kitaplarında evrensel değerlerin incelenmesi. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 733-751. doi: 10.31464/jlere.782361
- Baltacı, A. (2017). Nitel Veri Analizinde Miles-Huberman Modeli. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3 (1), 1-14. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aeusbed/issue/30008/29058>
- Başaranol, V. (2017). *Ortaöğretim İngilizce ders kitaplarının temel değerler açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Batdı, V. & Oral, B. (2020). Bilimsel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik. Oral, B. ve Çoban, A. (Ed.), *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*, içinde (s. 115-143). Ankara: Pegem Akademi.
- Berkowitz, M. W. (2011). What works in values education. *International Journal of Educational Research*, 50(3), 153-158. doi.org/10.1016/j.ijer.2011.07.003
- Ceylan, C., Gümüş, G. & Kabukçu, G. (2019). *Happy English 5 ders kitabı*. <https://ders.eba.gov.tr/> adresinden edinilmiştir.
- Doğan, Y. & Torun, F. (2018). Sosyal Bilgiler ders kitapları nereye doğru gidiyor. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 4(2), 111-125. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/603806>
- Göçer, A. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının dil kültür ilişkisi üzerine görüşleri: Fenomenolojik bir araştırma. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(2), 25-38. http://turkoloji.cu.edu.tr/pdf/ali_gocer_turkce_ogretmeni_aday_dil_kultur.pdf
- Halstead, J. M. (1996). Liberal values and liberal education. In Halstead, J. M. & Taylor, M. J. (Eds.), *Values in education and education in values* (pp. 17-32). London: The Falmer Press.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB] (2018). *İngilizce Dersi (2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Schwartz, S. H. (1987). Toward a universal psychological structure of human values. *Journal of Personality and Social Psychology*, 53(3), 550-562. doi.org/10.1037/0022-3514.53.3.550

- Sönmez, V. & Alacapınar F. G. (2019). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sözer, Y. & Aydın, M. (2020). Nitel veri toplama teknikleri ve nitel veri analiz süreci. Oral, B. ve Çoban, A. (Ed.), *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*, içinde (s. 249-281). Ankara: Pegem Akademi.
- Türk Dil Kurumu ([TDK] (2021). <https://sozluk.gov.tr> (Erişim tarihi: 11.06.2021).
- Ulum, Ö. G. & Bada, E. (2016). Cultural elements in EFL course books. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 15(1), 15-26. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/223119>
- Usta, M. E., Demirtaş, Z. & Demir, M. Ş. (2013). Yurtdışına gitmiş eğitimcilerin küreselleşmeye ilişkin görüşleri. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (1), 227-247.
- Veugelers, W. & Vedder, P. (2003). Values in teaching. *Teachers and Teaching: theory and practice*, 9(4), 377-389. doi: 10.1080/1354060032000097262.
- Yalar, T. & Yalpan-Yelken, T. (2011). Değerler eğitiminin iyileştirilmesi ile ilgili öğretmen görüşlerinin belirlenmesi ve bir program modülü örneğinin geliştirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(38), 79-98. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/70310>
- Yalçın, M., Genç, G., Orhon, N. Ö. & Şahin, H. (2019). *İngilizce 5 ders kitabı*. <https://ders.eba.gov.tr/> adresinden edinilmiştir.
- Yeşil, M. (2016). Dil ve değer. *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (36), 121-141. <https://dergipark.org.tr/en/pub/sduifd/issue/48317/611689>.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.